

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Sub Pelagio II. mos invaluerat mittendi Responsales. Probatur ex sancto Gregorio, qui eundem morem retinuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

commendavit, ut periculo Romanæ urbis Imperatori exposito, subsidium adversus Longobardos impetraret.

CAPVT XVII.

Synopsis.

I. Sub Pelagio II. mos invaluerat mittendi Responsales. Probatum ex sancto Gregorio, qui eundem morem retinuit.

II. Eorum munus in suggestionibus positum. Quid suggestionis vocabulo comprehensum fuerit, explicatur. Responsalis opera usus est Gregorius Magnus ad reprimendam temeritatem Ioannis Patriarchæ Constantinopolitani, qui se Patriarcham universalem esse dicebat. Procuratorio nomine id factum voluit Gregorius, ob dignitatem Romane sedis. Sic apud Gallos, solus Princeps per procuratorem, non autem nomine proprio, litigat.

III. Responsales nullam partem jurisdictionis attingebant, nisi ex delegatione speciali. Ejus duplex genus, à Principe nimirum, aut à Summo Pontifice. Prioris exemplum, sub Mauricio Imperatore; posterioris, sub Vigilio & Gregorio Magno. De causis mediocribus cognoscebant Responsales. Quæ sint causæ mediocres.

SED ex Gregorij Magni Regesto epistolarum tria præcipua capita colliguntur, quæ pertinent ad Responsales apostolicæ sedis. Ac primò quidem Gregorius docet Responsalium delegationem jam sub Pelagio decessore suo ex more pependisse; ut patet ex epistola qua scribit Pelagium II. interdixisse Archidiacono suo, quem juxta morem ad Principes transfuserat, ne cum Ioanne CP. Missas celebraret: Archidiaconum, quem juxta morem ad vestigia Dominorum transfuserat, Missarum vobiscum solennia celebrare prohibuit. Idem quoque probatur alio ejusdem auctoris testimonio; quo & secundum caput ostenditur, scilicet Responsales apostolicæ sedis in palatio Principum habitasse, eorumque præsentiam sollicitè ab Imperatoribus expectitam. Interfecto namque Mauricio, Phocas, post arreptum Imperium, cum Gregorio exposulavit quòd juxta antiquam consuetudinem apostolicæ sedis Diaconum in palatio non invenisset. Quod Summus Pontifex non suæ negligentia sed temporum asperitati tribuit, quæ Romanæ Ecclesiæ ministros à palatio abalienabat. quibus verbis prudenter Phocam ad benigniorem vivendi rationem invitat. Nam quòd permancere in palatio, inquit, juxta antiquam consuetudinem apostolicæ sedis Diaconem vestra serenitas non invenit; non hoc meæ negligentia, sed gravissimæ necessitatis fuit: quia dum ministri omnes hujus nostræ Ecclesiæ contrita asperataque temporum formidine declinarent atque re-

fugerent, nulli eorum poterat imponi ut ad urbem regiam in palatio permansurus accederet. Iuxta morem illum, Honoratus Diaconus Constantinopoli degebat quando Gregorius Magnus provectus est ad sedem apostolicam. qui deinde Sabinianum Diaconum pro responsis ecclesiasticis faciendis ad Dominorum vestigia transmisit, eique successorem dedit Anatolium Diaconum; huic verò, temporibus Phocæ Principis, Bonifacium, qui post Sabinianum Gregorij Apocrisarium & in Romana sede successorem, apostolicæ sedis fastigium sub nomine Bonifacij III. obtinuit.

II. Ex variis autem epistolis Regesti tertium caput elicitur, nempe munus Responsalium in suggestionibus positum fuisse, quas Principibus faciebant pro negotiis publicis provinciarum Italiae, quæ tum bello à Longobardis premebantur, tum à Ducibus & Præfectis, contra Principum iussa, tributis & aliis oneribus vexabantur, vel pro negotiis privatis eorum qui calumniis invidorum aut potentium libidini erant expositi. Præcipue verò, si controversia incideret de disciplina ecclesiastica, monendi Principes & magistratus sollicitudine defungebantur, ne qua vis per obreptionem canonibus fieret. Illud autem summo opere curabant, ne qua fieret injuria sedi apostolicæ, seu in percipiendis patrimoniorum redditibus, quæ in provinciis Italiae, Siciliae, Africae, & aliis sita erant, seu in dignitatis minutione. Quare cum Ioannes Constantinopolitanus Patriarcha sibi Vniversalis nomen adscripsisset, insolentis illius tituli superbam usurpationem Gregorius verbis quidem castigavit, sed præterea egit apud Principem ut vocabulum illud aboleretur. In eam rem usus est opera Sabiniani Responsalis sui, qui ad exemplum Advocati fisci jura Ecclesiæ persequeretur apud Imperatorem, cui disputationis hujus judicium Gregorius detulit: Ac secundum petitionem, inquit, predicti Sabiniani Diaconi, aut piissimus Dominus ipsum dignetur judicare negotium, aut saepe nominatum virum (Ioan-nem) ut ab hac tandem intentione cesset, destitit. Perpendenda sunt verba illa, quibus controversiam dirimi poscit ad petitionem Diaconi sui. Consulebat nempe dignitati sedis apostolicæ, cujus nomen tanquam supplicis inferi non decebat judicij imperatorij formulæ, sed tantum Responsalis nomen. Quemadmodum hodie in Curiis supremis cognitio de juribus Regis & regni, non Regis nomine, sed Procuratoris regij instituitur, judiciumque fertur ad petitionem Procuratoris, ut cum Gregorio loquar. Vnde inter cetera Regis privilegia, hoc quoque numeratur, solum Principem per Procura-

F iij

Gregor. lib. 1. ep. 6. & 27. lib. 3. ep. 51. lib. 6. ep. 24. lib. 11. ep. 45.

idem lib. 4. ep. 11.

Gregor. lib. 11. ep. 45.

Gregor. lib. 11. ep. 45.